

# İNGİLİZCE ÖĞRENENLERİN YAZMA ETKİNLİKLERİNDE BİLGİSAYAR KULLANMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BİLGİSAYARIN YAZMA BECERİLERİNDEKİ BAŞARIYA OLAN KATKISI

Selami AYDIN\*

**Özet:** Bu araştırmanın amacı, İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenen Türk öğrencilerin, yazma etkinliklerinde bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarını ve bu tutumların yazma becerilerindeki başarıya olan etkilerini bulmaktır. Öğrencilerin tutumlarını belirlemek amacı ile 40 öğrenciye anket uygulanmış, önceki döneme ait yazma becerileri ile bilgisayar derslerinden aldıkları puanlar ölçüt alınarak eşit yazma yeteneklerine ve bilgisayar tanışıklıklarına göre deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Her iki gruptaki adaylara uygulanan kompozisyon/makale testleri, iki puanlayıcı tarafından analitik puanlama yöntemi ile puanlandırılmış, elde edilen puanlar analiz edilmiştir. Sonuçlar, öğrencilerin yazma becerilerinde bilgisayar kullanmaya karşı olumlu tutum sergilediklerini, bilgisayarın başarı üzerinde olumlu katkısının bulunduğunu, bilgisayara karşı olumlu tutum sergileyen öğrencilerin, yazma becerilerinde önemli bir ölçüde başarılı olduklarını göstermiştir.

**Anahtar Sözcükler:** İkinci yabancı dil olarak İngilizce, yazma becerileri, bilgisayar

## I. Giriş

1970’li yıllardan itibaren, evlerde, işyerlerinde ve okullarda yaygın olarak kullanılmaya başlayan bilgisayar, Zandvliet ve Farragher’a (1997) göre aynı zamanda eğitim ve akademik yaşantı üzerinde dikkate değer bir etkiye sahiptir. Bu etkiye bağlı olarak, son 30 yıldan beri, eğitimle ilgili çalışmalar yapan teorisyenler ve araştırmacılar, bilgisayarın eğitim üzerinde nasıl bir etki bıraktığı konusunda yoğunlaşmışlardır. Bu yoğunluk, aynı dönemde, bilgisayarın dil öğretimi, öğrenimi ve dil öğretiminde ölçme ve değerlendirme üzerindeki etkisini de kapsamıştır. Bugün, bilgisayarın dil eğitimindeki rolü ve etkisi, gerek dil öğretmenleri gerekse araştırmacılar için dikkate değer konular haline gelmesi, Warschauer ve Healey’ye (1998) göre yaygın bir görüştür.

Diğer taraftan, bilgisayarın, yazma etkinlikleri için de kabul edilen bir araç haline gelmesine bağlı olarak, son 10 yılda yazma sürecinin farklı yönlerini içeren araştırmaların sayısında dikkate değer bir artış olmuştur (Phinney, 1991). Yapılan araştırmalar, bilgisayarda yazmanın, öğrencilerin endişelerini azalttığını, Daiute (1985) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarına göre, yazdıklarını gözden geçirme stratejilerini değiştirdiğini ve Dalton ve Hannafin’in (1987) bulgularına göre yazmaya karşı tutumlarını iyileştirdiğini

---

\* Okutman Dr., Atatürk Üniversitesi, Dilmer.

ortaya koymuştur. Bununla birlikte, İngilizceyi ana dili olarak kullanan kişileri kapsayan araştırmaların nicelik açısından çokluğuna rağmen, İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencileri içine alan araştırmaların sayısı bir hayli azdır. Bu sınırlı çalışmaların bazılarında, İngilizceyi ikinci bir dil olarak öğrenenlerin yazmaya karşı olumsuz tutumlar geliştirdikleri bulunmakla birlikte, diğer bazı çalışmalarda, yazmada bilgisayar kullanımının ikinci dil öğrenenler için olumlu etkilerinin olduğu belirlenmiştir (Phinney, 1991). Sözelimi, Phinney ve Mathis'in (1991) çalışmasına göre, bilgisayar kullanan ikinci dil öğrencilerinin İngilizce yazmaya karşı tutumları iyileşmiş, öğrenciler, bilgisayar kullanmayanlara nazaran yazma etkinliği için daha çok vakit harcayarak daha uzun metinler oluşturmuşlardır (Phinney, 1988; Neu ve Scarcella, 1991). Sonuç olarak, yapılan bu birkaç çalışmadan yola çıkarak, bilgisayarın, ikinci bir dil olarak İngilizcemde yazma üzerindeki etkileri üzerinde fikir belirtmek mümkün değildir. Diğer bir ifade ile bilgisayar kullanımının yazma becerileri üzerinde etkileri konusunda henüz bir uzlaşma mevcut değildir.

Sonuç olarak, bu çalışma aşağıda sıralanan nedenlere dayanılarak gerçekleştirilmiştir:

1.İngilizceyi ana dili olarak konuşanların yazma becerilerini kapsayan araştırmaların nicelik bakımından çokluğuna rağmen, ikinci dil öğrencilerinin tutumlarını içeren araştırma sayısı çok azdır.

2.Bilgisayarın yazma becerileri üzerine olan etkileri konusunda henüz bir uzlaşma sağlanamamıştır.

3.İngilizceyi ikinci bir dil olarak Türk öğrencilerin yazma becerileri üzerindeki bilgisayar etkileri ile ilgili bir bulgu bulunmamaktadır.

Özet olarak, bu çalışma, İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenen Türk öğrencilerin, yazma etkinliklerinde bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarını belirleme, bu tutumlar ile yazma becerilerinde öğrencilerin başarıları arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarma ve bilgisayar kullanımının test puanları üzerinde olan etkilerini bulma amaçlarına dayanmaktadır.

## II. Yöntem

Örneklem grubu, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Bölümü, 2. sınıfında öğrenim gören 40 öğrenciden oluşmuştur. Tablo 1'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan deneklerin 28'i kız, 12'si erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Deneklerin 2'si 19, 14'ü 20, 20'si 21, 4'ü ise 22 yaşındadır.

Tablo 1. Deneklerin Yaş ve Cinsiyetleri Arasındaki İlişkisi

Cinsiyet / Yaş		19	20	21	22	Toplam
Kız	F	1	9	17	1	28
	%	2.5	22.5	42.5	2.5	70
Erkek	F	1	5	3	3	12
	%	2.5	12.5	7.5	7.5	30
Toplam	F	2	14	20	4	40
	%	5	35	50	10.0	100

2. sınıf öğrencilerinin denek olarak seçilmesinin nedeni, grubun aynı dönem içinde hem yazma becerileri hem de bilgisayar derslerini almış olmalarıdır. Denek sayısının 40 ve kız öğrencilerin fazla olması biçimindeki iki sınırlılık, fakültedeki bilgisayar laboratuvarının kapasitesi ve bölümdeki genel cinsiyet dağılımına bağlıdır.

Araştırmanın birinci adımında, öğrencilerin bilgisayarda yazmaya karşı tutumlarını ve bilgisayar tanışıklıklarını belirlemek için bir anket uygulanmıştır. Bu ankette öğrencilere;

- Bilgisayar kullanıp kullanmadıkları,
- Nerede bilgisayar kullandıkları,
- Kaç yıldan beri bilgisayar kullandıkları,
- Bir günde kaç saat bilgisayar kullandıkları,
- Hangi amaçlarla bilgisayar kullandıkları,
- İngilizce yazmada bilgisayar kullanıp kullanmadıkları,
- Yazmanın hangi aşamalarında bilgisayarı tercih ettikleri,
- Yazmada hangi ortamı, neden tercih ettikleri,
- Bilgisayarda yazı yazarken ne hissettikleri sorulmuştur.

Araştırmanın ikinci adımında, denekler, 20'şer kişiden oluşan deney ve kontrol gruplarına ayrılmışlardır. Yazma becerilerinin ve bilgisayar tanışıklığının test sonuçlarını etkileyebilecek iki önemli değişken olması nedeniyle, grupların, benzer yazma becerilerine ve bilgisayar tanışıklığına sahip öğrencilerden oluşturulması sağlanmıştır. Bu amaçla, öğrencilerin önceki dönemde aldıkları bilgisayar ve yazma becerileri derslerinin resmi puanları, eşit gruplar oluşturmada ölçüt olarak kullanılmıştır.

Üçüncü adımda, TOEFL uygulama testlerinden seçilen üçer soru maddesi, ön ve son test olarak gruplardaki öğrencilere verilmiş, serbest yazma yaklaşımı içerisindeki sadece bir madde seçilerek kompozisyon yazılması istenmiştir. Kontrol grubunun testleri, sınıf ortamında, deney grubunun testleri ise bilgisayar laboratuvarında uygulanmış, ön ve son testler arasındaki süre, gelişim sürecinin test sonuçlarını etkileyebilecek bir değişken olması nedeniyle bir hafta olarak belirlenmiştir. Bilgisayar laboratuvarı, Windows işletim sistemine sahip 20 bilgisayardan oluşmuş, kontrol grubundaki öğrenciler, kompozisyonlarını Microsoft Word yazılımını kullanarak yazmışlardır.

Uygulama sonrasında, kontrol grubu öğrencilerine ait testlerle birlikte bilgisayar grubu öğrencilerine ait testlerin basılı sürümleri iki puanlayıcıya teslim edilmiştir. İngilizce öğretmenliği bölümünde, yazma becerileri konusunda en az 15 yıllık öğretim deneyimine ve doktora derecesine sahip puanlayıcılar, bir diğerinin atadığı puanları görmeksizin analitik puanlama yöntemi içerisinde, 100 puanlık ölçeğe göre hazırlanmış olan puanlama tablosuna göre testleri puanlandırmışlardır.

Araştırmanın dördüncü ve son adımı, toplanan verinin istatistik analizini kapsamaktadır. Bu amaçla;

a. Araştırma katılan 40 öğrencinin, bilgisayarda yazmaya yönelik tutumlarını ortaya çıkarmak için anket sonuçları,

b. Benzer yazma becerilerine sahip olan öğrencileri kontrol ve deney gruplarına dengeli bir biçimde dağıtmak için önceki döneme ait yazma becerileri ve bilgisayar derslerine ait resmi puanlar,

c. Sınıf ve bilgisayar ortamında uygulanan ön ve son testler için her iki puanlayıcının atadıkları puanlar,

d. Bilgisayarda kompozisyon yazan kontrol grubu öğrencilerinin testlerden aldıkları puanlar ve öğrenci anketine verdikleri cevaplar arasındaki ilişki analiz edilmiştir.

Bu amaçla, öncelikle ankete verilen cevapların frekans dağılımı ve yüzdeleri bulunmuştur. Ardından, önceki yazma becerileri ve bilgisayar derslerinde öğrencilerin aldıkları puanlar ile uygulanan ön ve son testlerin aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Son olarak, anket sonuçları ile ön ve son testler arasındaki ilişkiyi görebilmek amacı ile aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar hesaplanarak tablolar halinde sunulmuştur.

### **III. Bulgular**

Araştırma sonucu elde edilen bulgular, anket sonuçları, önceki döneme ait puanlar, ön ve son test puanları ve puanlar ile anket sonuçları arasındaki ilişki olarak dört gruba ayrılmıştır.

#### ***A. Anket Sonuçları***

Tablo 2'ye göre, araştırmaya katılan öğrencilerin %92.5'i bilgisayar kullanırken, %7.5'i bilgisayar kullanmadıklarını söylemişlerdir. Cinsiyet ve bilgisayar kullanımı arasındaki ilişki dikkate alındığında, bilgisayar kullanmayanların tamamının kız öğrenciler olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Bilgisayar Kullanımı ve Cinsiyet Arasındaki İlişki

Cinsiyet		Bilgisayar Kullanımı		Toplam
		Evet	Hayır	
Kız	F	25	3	28
	%	62.5	7.5	70
Erkek	F	12		12
	%	30		30
Toplam	F	37	3	40
	%	92.5	7.5	100

Tablo 3'te görüldüğü gibi, fakülte laboratuvarlarının kısıtlı imkânlarla hizmet vermesi, öğrencilerinin genelinin yurtda kalması gibi nedenlerden ötürü, öğrencilerin %67.6'ı internet kafelerde bilgisayar kullanmaktadırlar. Bu bulgular, deneklerin fakülte ya da ev gibi daha rahat ortamda bilgisayar kullanma şanslarına sahip olmadıklarını göstermektedir.

Tablo 3. Bilgisayar Kullanılan Yerler

Yer	F	%
Ev	2	5.4
Fakülte	1	2.7
İnternet Kafe	25	67.6
Okul ve İnternet Kafe	5	13.5
Ev ve İnternet Kafe	3	8.1
Ev ve Fakülte	1	2.7
Toplam	7	100

Öğrencilerin bilgisayar tanışıklıkları ve günlük bilgisayar kullanım süreleri dikkate alındığında, %48.6'sının 1-3 yıl arasında bilgisayar deneyimine sahip oldukları ve %35.1'nin günde bir saat bilgisayar kullandıkları görülmektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Bilgisayar Tanışıklıkları ve Günlük Kullanım Süreleri

Yıl		Günlük	Süre	Toplam
		0 – 1 Saat	1 – 3 Saat	
0 – 1	F	12	1	13
	%	32.4	2.7	35.1
1 – 3	F	13	5	18
	%	35.1	13.5	48.6
3 – 5	F	2	1	3
	%	5.4	2.7	8.1
5 – 7	F	1	2	3
	%	2.7	5.4	8.1
Toplam	F	28	9	37
	%	75.7	24.3	100.0

Öğrenciler, bilgisayarı %18.9'arlık oranlarda, iletişim, ödev ve araştırma için kullanmaktadırlar. Tablo5'e göre, bilgisayarın kullanıldığı en kısıtlı alan ise %2.7 oranında sadece ödev yapımıdır.

Tablo 5. Bilgisayar Kullanım Nedenleri

Nedenler	F	%
Ödev	1	2.7
Araştırma	7	18.9
İletişim	7	18.9
Ödev, Araştırma ve İletişim	7	18.9
Araştırma ve Ödev	2	5.4
İletişim ve Ödev	5	13.5
Araştırma ve İletişim	8	21.6
Toplam	37	100

Tablo 6'ya göre, öğrencilerin %67.6'sı yazma etkinliklerinde bilgisayar kullanırken, %32.4'ü bilgisayarı bir yazma ortamı olarak görmemektedirler.

Tablo 6. Yazma Etkinliklerinde Bilgisayar Kullanım

Yazma Etkinliklerinde Bilgisayar Kullanımı	F	%
Evet	25	67.6
Hayır	12	32.4
Toplam	37	100

Bilgisayarı bir yazma ortamı olarak benimseyen öğrenciler, bilgisayarda kompozisyon üretirken, %20'şerlik oranlarla, daha çok beyin fırtınası yapmayı ve son kopyayı yazmayı tercih etmektedirler.

Tablo 7. Yazma Aşamalarında Bilgisayar Kullanımı

Aşamalar	F	%
Beyin Fırtınası	5	20
Planlama	2	8
Düşünceleri Genelleştirme	1	4
Kurgulama	1	4
Son Kopyayı Yazma	5	20
Planlama ve Organizasyon	2	8
Planlama ve Düşünceleri Genelleştirme	1	4
Beyin Fırtınası, Düşünceleri Genelleştirme ve Gözden Geçirme	2	8
Gözden Geçirme, Planlama, Organizasyon ve Kurgulama	2	8
Beyin Fırtınası, Organizasyon Son Kopyayı Yazma	1	4
Beyin Fırtınası, Düşünceleri Genelleştirme ve Kurgulama	1	4
Düşünceleri Genelleştirme ve Son Kopyayı Yazma	2	8
Toplam	25	100

Tablo 8'e göre, yazma ortamının bilgisayar olarak seçilmesinde birer ekten olarak, öğrencilerin bilgisayarda yazı yazmayı daha pratik ve daha hızlı bulmaları dikkati çekmektedir. Bunun yanı sıra, deneklerin %14'ü kullanacak bilgisayar bulamadıkları için yazma ortamını bilgisayar olarak seçmediklerini ifade etmektedirler.

Tablo 8. Yazma Ortamı

Nedenler	Bilgisayar		Kağıt		Her ikisi		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Kağıt daha ekonomik.			1	7.1			1	7.1
Kullanabileceğim bir bilgisayar yok.			1	7.1	1	7.1	2	14.3
Bilgisayar kullanamıyorum.			1	7.1			1	7.1
Bilgisayarda daha hızlı yazabiliyorum.	1	7.1			3	21.4	4	28.6
Bilgisayarda yazmak daha pratik.	2	14.3			2	14.3	4	28.6
Bilgisayarda yazmak daha kolay.	1	7.1					1	7.1
Kağıda daha hızlı yazabiliyorum.					1	7.1	1	7.1
Toplam	4	28.6	3	21.4	7	50	14	100

Tablo 9'a göre, yazma ortamı olarak sadece bilgisayar kullanan öğrencilerin, bu tutumlarına neden olan dayanaklar, kendilerini daha rahat ve güvende hissetmeleridir.

Tablo 9. Bilgisayarda Yazma Nedenleri

Nedenler	F	%
Daha dikkatli yazabiliyorum.	2	11.8
Bilgisayarda yazmayı daha ciddi buluyorum.	2	11.8
Bilgisayarda yazmak daha eğlenceli.	1	5.9
Kendimi daha rahat hissediyorum.	4	23.5
Kendimi özgür hissediyorum.	2	11.8
Kendimi güvende hissediyorum.	5	29.4
Bilgisayarda yazıklarım daha gerçekçi.	1	5.9
Toplam	17	100

### **B. Önceki Döneme Ait Puanlar**

Öğrencileri kontrol ve deney gruplarına ayırmada, yazma becerileri ve bilgisayar tanışıklıkları konusunda benzer yetenek ve deneyimlerinin dikkate alınması sonucu elde edilen değerler, öğrencilerin önceki dönemde yazma becerileri ve bilgisayar derslerinden aldıkları resmi puanlardan oluşmakta ve Tablo 10'da gösterilmektedir. Tabloya göre, 100 puanlık ölçekte, gruplar arasındaki fark, yazma becerileri için 1.3, bilgisayar tanışıklığı için 0.4 olarak

karşımıza çıkmakta; bu farkların, benzer yetenek ve deneyime sahip öğrencilerin kontrol ve deney gruplarına ayrılmasında önemli değişken olmadıkları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 10. Öğrencilerin Önceki Başarı Düzeyleri

Gruplar		Önceki Döneme Ait Puanlar	
		Yazma Becerileri	Bilgisayar
Kontrol	Ortalama	69.30	65.95
	Sayı	20	20
	St. Sapma	4.01	9.19
Deney	Ortalama	70.60	66.35
	Sayı	20	20
	St. Sapma	5.59	9.22
Toplam	Ortalama	69.95	66.15
	Sayı	40	40
	St. Sapma	4.85	9.09

### C. Ön ve Son Test Puanları

Tablo 11, kontrol ve deney grupları öğrencilerinin yazdıkları kompozisyonların sözcük sayılarını göstermektedir. Tablodaki değerlere göre bilgisayarda kompozisyon yazan öğrenciler, sınıf ortamındakilere oranla, dikkate değer bir oranda uzun metinler üretmişlerdir.

Tablo 11. Metinlerin Sözcük Sayısı

Gruplar	Sayı	En Az	En Çok	Ortalama	Std. Sapma
Kontrol	20	195	279	226.5	23.21
Deney	20	240	341	281.2	30.10

Tablo 12, bilgisayarda ve sınıf ortamında uygulanan ilk ve son testlerin birinci ve ikinci puanlayıcı tarafından atanan puanların ortalamalarını ve standart sapmalarını göstermektedir. Tablodaki değerlere göre, bilgisayarda uygulanan testlere katılan deney grubu öğrencileri, sınıf ortamında testlere katılan öğrencilerden daha yüksek puanlar almışlardır. Deney grubu öğrencileri, 100 puanlık ölçekte, ilk test ortalamasına göre 0.53, son test ortalamasına göre 3.57, ilk ve son test ortalamasına göre 2.05 daha yüksek puanlar almışlardır. Adayların yazma becerilerindeki düzeylerine ait önceki başarılarını gösteren 1.3'lük fark dikkate alındığında, bilgisayar ortamında teste katılan öğrencilerin başarılarını hafif bir biçimde yükselttikleri gözlenmiştir. Ancak, bu durumu, 100 puanlık ölçekte dikkate değer bir başarı yükselişi olarak değerlendirmek mümkün değildir.



Tablo 12. Ön ve Son Test Sonuçları

Gruplar		İlk Test Puanlayıcı			Son Test Puanlayıcı			İlk ve Son Test Ort.
		1	2	Ort.	1	2	Ort.	
Kontrol	Ortalama	57.95	56.05	57.00	53.25	52.70	52.98	54.99
	Sayı	20	20	20	20	20	20	20
	St. Sapma	11.03	12.71	10.35	13.15	12.72	12.20	11.28
Deney	Ortalama	58.30	56.75	57.53	56.80	56.30	56.55	57.04
	Sayı	20	20	20	20	20	20	20
	St. Sapma	18.81	16.57	17.63	17.37	16.52	16.93	17.16

#### D. Ön ve Son Testler ile Anket Sonuçları Arasındaki İlişki

Kontrol grubu öğrencilerinin cinsiyet dağılımı ve ön-son testlerden aldıkları puanların ortalaması karşılaştırıldığında, erkek öğrencilerin dikkate değer bir biçimde kız öğrencilerden daha başarılı olduklarını sonucu ortaya çıkmaktadır. Tablo 13’de görüldüğü gibi, erkek öğrenciler, kız öğrencilerden 19.35 puan daha yüksek bir ortalamaya sahiptir ve kız öğrenciler, grup ortalamasının 4.84 puan altındadır.

Tablo 13. Cinsiyet ve Test Puanları Arasındaki İlişki

Cinsiyet	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
Kız	52.20	15	16.23
Erkek	71.55	5	11.24
Toplam	57.04	20	17.16

Tablo 14’deki değerlere göre, 21 yaş grubunu oluşturan 13 öğrenci, ortalamının 2.37 altındadır. Diğer değerler ise ortalamının üzerinde olmakla birlikte bir tutarlılık göstermemek de, bu da yaş ve bilgisayarda uygulanan test sonuçları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 14. Yaş ve Puanlar Arasındaki İlişki

Yaş	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
19	74.50	1	
20	58.06	4	16.18
21	54.67	13	18.79
22	61.63	2	12.20
Toplam	57.04	20	17.16

Tablo 15’e göre, sadece fakültedeki bilgisayar laboratuvarında bilgisayar kullanan öğrenciler, grup ortalamasının 6.11 puan altında kalmıştır. Fakülte

dışında, ev ve internet kafelerde bilgisayarla daha fazla vakit geçiren öğrencilerin ise ortalamasının üzerinde puanlar aldıkları görülmüştür.

Tablo 15. Bilgisayar Kullanım Yeri ve Puanlar Arasındaki İlişki

Yer	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
Ev	82.0	1	
Fakülte	50.93	14	15.62
İnternet Kafe	59.3	2	14.50
Okul ve İnternet Kafe	76.38	2	2.30
Ev ve İnternet Kafe	74.50	1	
Toplam	57.04	20	17.16

Tablo 16'ye göre, bilgisayar tanışıklığının artması, adayların puanlarında dikkate değer bir artış sağlamıştır. 3–5 yıllık bilgisayar deneyimi olan öğrenciler, grup ortalamasının 17.71, 5–7 yıllık tanışıklığı olanlar ise 10.79 puan üzerindedir. Bu da bilgisayar tanışıklığının, öğrencilerin bilgisayarda katıldıkları test puanlarını önemli ölçüde artırdığı sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Tablo 16. Bilgisayar Deneyimi ve Puanlar Arasındaki İlişki

Yıl	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
0 – 1	55.43	7	20.29
1 – 3	52.72	9	13.14
3 – 5	74.75	1	
5 – 7	67.83	3	21.17
Toplam	57.04	20	17.16

Benzer bir şekilde, günlük bilgisayar kullanım süresinin artması da test puanlarını artıran bir etken olarak görülmektedir. Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi günde 1–3 saat bilgisayar kullanan öğrencilerin puanları, ortalamasının 9.64 puan üzerinde iken, 0–1 saat bilgisayar kullananların ortalaması, genel ortalamasının 4.22 puan altındadır.

Tablo 17. Günlük Bilgisayar Kullanım Süresi ve Puanlar Arasındaki İlişki

Saat	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
0 – 1	52.82	14	17.29
1 – 3	66.88	6	13.26
Toplam	57.04	20	17.16

Tablo 18'de bilgisayar kullanım nedenleri ile test puanları arasındaki ilişki sunulmuştur. Değerlere göre, bilgisayarı ödev yapma, araştırma ve iletişim amacı ile kullanan öğrenciler, diğer amaçlarla kullananlardan daha yüksek puanlar almışlardır.

Tablo 18. Bilgisayar Kullanım Nedenleri ve Puanlar Arasındaki İlişki

Nedenler	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
Ödev	74.50	1	
Araştırma	59.38	4	22.39
İletişim	61.12	4	17.17
Ödev, Araştırma ve İletişim	56.65	5	14.00
Araştırma ve Ödev	47.08	3	19.45
İletişim ve Ödev	53.25	3	21.59
Toplam	57.04	20	17.16

Tablo 19'a göre, kompozisyon yazarken bilgisayarı, beyin fırtınası, organizasyon ve son kopyayı yazma amacı ile kullanmak, grup ortalamasının 26.96 puan üzerinde bir başarı sağlamıştır. Bilgisayarı, planlama, düşünceleri geliştirme, kurgulama, organizasyon ve gözden geçirmede kullanan öğrencilerin ise ortalamasının altında puanlar aldıkları görülmektedir.

Tablo 19. Yazma Aşamalarında Bilgisayar Kullanımı ve Puanlar Arasındaki İlişki

Süreçler	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
Planlama	59.56	4	18.31
Düşünceleri Geliştirme	38.25	1	
Kurgulama	36.50	1	
Son Kopyayı Yazma	62.70	5	17.43
Planlama ve Organizasyon	36.25	1	
Planlama ve Düşünceleri Geliştirme	52.25	2	24.75
Beyin Fırtınası, Düşünceleri Geliştirme ve Gözden Geçirme	64.25	2	14.85
Gözden Geçirme, Planlama, Organizasyon ve Kurgulama	44.50	1	
Beyin Fırtınası, Organizasyon ve Son Kopyayı Yazma	82.00	1	
Beyin Fırtınası, Düşünceleri Geliştirme ve Kurgulama	59.25	2	14.50
Toplam	57.04	20	17.16

Yazma ortamı olarak sadece bilgisayarı seçen öğrenciler, grup ortalamasının 6.82 puan üzerinde bir ortalamaya sahipken, hem kağıt hem de bilgisayarı seçen öğrenciler, grup ortalamasının altında kalmıştır.

Tablo 20. Yazma Ortamı ve Puanlar Arasındaki İlişki

Ortam	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
Sadece Bilgisayar	63.88	4	17.53
Kâğıt ve Bilgisayar	56.12	15	17.51
Toplam	57.04	20	17.16

Tablo 21'e göre bilgisayar kullanma şansı olmayan ya da kâğıda daha hızlı yazdığını ifade eden öğrenciler, grup ortalamasının altında puanlar alırken, bilgisayarda yazı yazmayı kolay ve pratik bulan öğrenciler, ortalamanın üzerinde puanlar almışlardır. Bilgisayarda yazmayı pratik bulan öğrenciler ise grup ortalamasının 0.23 puan altında bir ortalamaya sahiptirler.

Tablo 21. Bilgisayar Kullanma Nedenleri ve Puanlar Arasındaki İlişki

Nedenler	Ortalama	Sayı	Std. Sapma
Kullanabileceğim bir bilgisayar yok.	53.75	1	
Bilgisayarda daha hızlı yazabiliyorum.	61.50	4	18.97
Bilgisayarda yazmak daha pratik.	56.81	4	22.64
Bilgisayarda yazmak daha kolay.	69.75	1	
Kâğıda daha hızlı yazabiliyorum.	53.00	1	
Toplam	57.04	20	17.16

#### IV. Sonuç

Araştırmada elde edilen sonuçlar, öğrencilerin yazma becerilerinde bilgisayar kullanmaya yönelik tutumları, bilgisayar kullanımının yazma becerilerinde başarıya olan etkisi ve deneklerin bilgisayarda yazmaya ilişkin tutumları ile başarıları arasındaki ilişki biçiminde üç kategoride değerlendirilebilir.

Öğrencilerin bilgisayar tanışıklıkları ve deneyimleri konusundaki bulgular dikkate alındığında, araştırmaya katılan deneklerin çoğunluğunun bilgisayar kullandıkları, ancak gerek yaşadıkları evde ya da yurtlarda bilgisayar bulunmaması, gerekse fakülteadaki kısıtlı imkânlar nedeniyle, internet kafelere yöneldikleri görülmektedir. 1–3 yıl arasında bilgisayar deneyimine ve günde en az bir saat bilgisayar kullanan denekler, genel olarak ödev ve araştırma yapmak için bilgisayarı kullanmayı tercih etmektedirler. Yazma becerilerinde bilgisayar kullanımına ilişkin bulgular dikkate alındığında, deneklerin çoğunluğu bilgisayarı bir yazma ortamı olarak benimsemekle birlikte, yazma sürecinin daha çok beyin fırtınası ve son kopyayı yazma aşamalarında bilgisayara başvurumaktadırlar. Yazma becerilerinde bilgisayar kullanımının nedenleri ise, bilgisayarda yazı yazmanın daha pratik ve hızlı olmasına dayanmaktadır. Bunun yanı sıra, denekler, kendilerini rahat ve güvende hissettikleri için yazma becerilerinde bilgisayar kullanmaktadırlar.

Bilgisayarın yazma becerilerine olan katkısı dikkate alındığında ortaya çıkan ilk dikkat çekici sonuç, deney grubundaki öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilerden daha uzun metin üretmeleri olmuştur. Bir başka ifade ile Phinney, (1988) ile Neu ve Scarcella'nın (1991) vurguladıkları gibi, bilgisayarda yazılan metinler, sözcük sayısı bakımından sınıf ortamında yazılan metinlerden dikkate değer bir biçimde uzundur. Bilgisayar kullanımının yazma becerilerinde başarıya olan katkısı dikkate alındığında ise, bazı çalışmalarda (Bridgeman ve Cooper, 1988) elde edilen "bilgisayar testlerinin sınıf ortamındaki testlere göre daha düşük olduğu" sonucunun tersine, bilgisayarda yazılan kompozisyonlara ait puan ortalamasının, sınıf ortamında yazılan metinlere ait ortalamadan hafif ölçüde yüksek olduğu görülmektedir. Araştırmada elde edilen bu sonuç, Powers, Fowles, Farnum ve Ramsey (1994) tarafından yapılan araştırmada bulunan "bilgisayar ve sınıf ortamında yazılan kompozisyonlar için atanan puanlar arasında fark olmadığı" biçimindeki sonucu da desteklemektedir. Sonuç olarak, bu çalışmadaki bulgular, Russell ve Haney (1997) tarafından yapılan çalışmadaki sonuca paralel olarak, bilgisayarın puanlar üzerinde olumlu bir etkisi bulunduğunu göstermektedir. Ancak, 100 puanlık ölçek içerisinde, 2.05 puanlık bir artışın genel olarak bilgisayarın yazma becerilerine ait başarıya büyük katkı sağladığını söylemek de mümkün değildir.

Öğrencilerin bilgisayar deneyimleri ve tanışıklıkları, yazma becerilerinde bilgisayar kullanmaya yönelik tutumları ve bilgisayar ortamında uygulanan test sonuçları arasındaki ilişki dikkate alındığında, göze çarpan ilk sonuç, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre oldukça başarılı olmalarıdır. Bulgulara göre, bilgisayar ortamında uygulanan test sonuçları ile yaş arasında bir ilişki bulunamamıştır. Bunun yanı sıra, yıl olarak bilgisayar deneyimi ve saat olarak kullanım süresi arttıkça, adayların yazma becerilerindeki başarıları da önemli ölçüde artmaktadır. Bilgisayarı genel olarak bir iletişim, ödev ve araştırma yapmak için kullanmak da öğrencilerin yazma becerilerinde başarılarını artıran diğer değişkenlerdir. Kompozisyon yazarken bilgisayarı, beyin fırtınası, organizasyon ve son kopyayı yazma amacı ile kullanan öğrenciler, grup ortalamasının çok üzerinde bir başarıya sahiptir. Bilgisayarı, planlama, düşünceleri genelleştirme, kurgulama, organizasyon ve gözden geçirmede kullanan öğrencilerin ise ortalamasının altında puanlar aldıkları görülmektedir. Yazma etkinliklerinde sadece bilgisayar kullanan öğrenciler, hem kâğıt hem de bilgisayar kullananlardan daha başarılıdır. Son olarak, bilgisayarda yazı yazmayı kolay ve pratik bulan öğrenciler, bilgisayar kullanma şansı olmayan ya da kâğıda daha hızlı yazdığını ifade eden öğrencilerden daha başarılıdır. Sonuç olarak, Dalton ve Hannafin'in (1987) çalışmalarındaki bulgulara paralel olarak, yazma becerilerinde bilgisayar kullanımının öğrencilerin yazmaya karşı tutumlarında iyileştirdiği söylenebilir. Phinney ve Mathis'in (1991) çalışmasında da vurgulanan bu sonuç, Phinney'(1991) tarafından, bilgisayarın, ikinci dil öğrenenler için yazma becerilerinde olumlu etkilere neden olduğu biçiminde ifade edilmiştir.

Özet olarak, bu çalışmada, üç önemli sonuç bulunmuştur: Birinci sonuç, İngilizceyi ikinci bir dil olarak öğrenen Türk öğrencilerin, bilgisayarda yazmaya karşı olumlu tutumlara sahip olduklarıdır. Elde edilen ikinci sonuç, kompozisyon testlerinde bilgisayarın kullanımın, öğrencilerin yazma becerilerindeki başarısını hafif ölçüde artırdığıdır. Son sonuç ise, bilgisayar kullanımının, bilgisayara karşı olumlu tutuma sahip öğrencilerin yazma becerilerindeki başarısına oldukça yüksek bir katkı sağladığıdır. Kuşkusuz, Penny, Johnson ve Gordon (2000) tarafından vurgulandığı gibi, puanlama yöntemi, ölçüğün ve üretilen metinlerin uzunluğu, yazma yaklaşımı ve yöntemi, yazma konuları, öğrencilerin gelişim düzeyleri ve yazma yetenekleri ile puanlayıcı etkileri gibi bazı faktörler, araştırma sonuçlarını etkileyebilmektedir. Bu nedenle, bu çalışmada, güvenilirliği daha yüksek olan analitik puanlama yöntemi (Breland 1983) tercih edilmiş, ön ve son testler arasındaki süre bir hafta ile sınırlandırılarak ve önceki puanlara dayalı yakın düzeyde yazma yeteneğine sahip gruplar oluşturularak öğrencilerin gelişim süreci ve yazma yeteneklerinin birer değişken olmaması sağlanmıştır. Bununla birlikte, araştırmada, bazı sınırlamalardan da söz etmek mümkündür. Öncelikle, çalışma, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Bölümü öğrencilerini kapsamıştır ve yazma yöntemi olarak serbest yazım yaklaşımı kullanılmıştır. Ön ve son test olarak verilen konuların farklılığı da bir sınırlama olarak düşünülebilir.

Bu araştırma, İngilizceyi ikinci bir dil olarak öğrenenlerin yazma etkinliklerinde bilgisayar kullanımına karşı tutumları, bilgisayar kullanımının, öğrencilerin başarılarına olan katkısı ile bu tutumların öğrenci başarıları üzerindeki etkilerini kapsamaktadır. İleride yapılacak araştırmaların, farklı puanlama ve yazma yöntemlerini kapsayarak, bilgisayarın puanlayıcıların tutumları, öğrencilerinin gelişimi ve yetenekleri üzerindeki etkileri üzerinde yoğunlaşması önerilmektedir.

**Abstract:** This research aimed to investigate the attitudes of ESL students towards computer use in writing skills, and the effects of computer on the achievement in writing. A questionnaire was given to 40 students to determine the attitudes, and then the students were assigned as control and experimental groups according to equal writing abilities and computer familiarity depending on their previous scores of the computer and writing classes. Writing samples of 20 pen-paper and 20 computer group students were scored analytically and analyzed statistically. Three results were found: First, ESL students had positive attitudes towards computer use in writing skills. Second, computer had a positive effect on the achievement in writing skills. Third, the participants who had positive attitudes had significantly higher scores.

**Key Words:** English as a Second Language (ESL), writing skills, computer

### Kaynakça

- Breland, H. (1983). The Direct Assessment of Writing Skills: A Measurement Review, *Technical Report* No: 83-6, Princeton, NJ: College Entrance Examination Board.
- Bridgeman, B., & Cooper, P. (1988). Comparability of Scores on Word-processed and Handwritten Essays on the Graduate Management Admissions Test, *Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association*, San Diego, CA.
- Daiute, C., (1985). **Writing and Computers**. Menlo Park: Addison-Wesley.
- Dalton, D. W., & Hannafin, M. J. (1987). The Effects of Word Processing on Writing Composition. *Journal of Educational Research*, No: 80, 338-382.
- Neu, J. & Scarcella, R. (1991). Word Processing in the ESL Writing Classroom: A Survey of Student Attitudes. In P. Dunkel (Ed.) **Computer-assisted Language Learning and Testing: Research Issues and Practice**, New York: Newbury House, 169-187.
- Penny, J., Johnson, R. L., & Gordon, B. (2000). The Effect of Rating Augmentation on Inter-rater Reliability: An Empirical Study of Holistic Rubric. *Assessing Writing*, 7, 143-164.
- Phinney, M., "Word Processing and Writing Apprehension in First and Second Language Writers", *Computers and Composition*, No: 11, pp. 65-82, 1991.
- \_\_\_\_\_, (1988). Computers, Composition and Second Language Learning. In M. C. Pennington, (Ed.), **Teaching Language with Computers: The State of Art**, pp. 81-96, San Francisco, Athelstan.
- Phinney, M., Mathis, C., (1991). "ESL Student Responses to Writing with Computers", *TESOL Newsletter*, No: 24, pp. 30-31.
- Powers, D., Fowles, M, Farnum, M, & Ramsey, P. (1994). Will they think less of my handwritten essay if others word process theirs? Effects on essay scores of intermingling handwritten and word-processed essays. *Journal of Educational Measurement*, 31(3), 220-233.
- Russell, M. and Haney, W., (1997). "Testing Writing on Computers: An Experiment Comparing Student Performance on Tests Conducted via Computer and via Paper-and-Pencil", *Education Policy Analysis Archives*, Volume 5, Number: 3, January.
- Warschauer, M. and Healey, D., (1998). Computers and Language Learning: An Overview", *Language Teaching*, No: 31, pp. 57-71.
- Zandvliet, D. and Farragher, P., (1997). "A Comparison of Computer-Administered and Written Tests", *Journal of Research on Computing in Education*, No: 29(4), pp. 423-438.